

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

РОЗГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
від 28 листопада 2016 р. № 2

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова вченої ради ННЦ «ІАЕ», директор ННЦ «ІАЕ»

акад. НААН, д.е.н., проф. Ю.О. Лупенко

«28» листопада 2016 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
«FINANCE, BANKING AND INSURANCE»

Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти: Доктор філософії
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(07 Management and administration)
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(072 Finance, banking and insurance)
Кваліфікація: Доктор філософії з фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-науковою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» (Doctor of Philosophy in Finance, Banking and Insurance under the educational and scientific program «Finance, Banking and Insurance»)
Відповідає вимогам стандарту освітньої діяльності: відсутній

Київ – 2016

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою відділу фінансово-кредитної та податкової політики (спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування») у складі:

Навроцький А.С.

Керівник проектної групи (гарант освітньо-наукової програми) «Фінанси, банківська справа та страхування», д.е.н., проф., директор ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Члени проектної групи:

Демяненко М.Я.

д.е.н., проф., гол.наук.співр. відділу фінансово-кредитної та податкової політики ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Лазуткіна Л.О.

к.е.н., наук. співр. відділу податково-бюджетної політики ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Стецюк П.А.

д.е.н., проф., гол.наук.співр. відділу соціально-економічного розвитку сільських територій ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Радченко О.Д.

к.е.н., доц., ст.наук.співр., пров.наук. співр. відділу кредитної та податкової політики ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Тулуш Л.Д.

к.е.н., доц., ст. наук. співр., зав. відділу фінансово-кредитної та податкової політики ННЦ «Інститут аграрної економіки»

Залучені Члени групи:

- Грушко В.І.** д.е.н., проф., завідувач кафедри національної економіки та фінансів Університету економіки та права «КРОК»
- Калівошко О.М.** к.е.н., доцент, доцент кафедри банківської справи НУБіП України
- Трусова Н.В.** д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування Таврійського державного агротехнологічного університету

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

- 1. ВИГОВСЬКА Н.Г.** д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів і кредиту Державного університету «Житомирська політехніка»
- 2. ГРИВКІВСЬКА О.В.** д.е.н., проф., завідувач кафедри ПВНЗ «Європейський університет»
- 3. НЕПОЧАТЕНКО О.О.** д.е.н., проф., заслужений працівник освіти України, ректор Уманського національного університету садівництва
- 4. СИНЧАК В.П.** д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування ХУУП ім. Леоніда Юзькова
- 5. РУДИК В.К.** д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ПДАТУ

Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня (доктор філософії) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII (зі змінами та доповненнями), постанов Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 № 1187, «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261. Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програм, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості вищої освіти.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

«Фінанси, банківська справа та страхування»

«Finance, Banking and Insurance»

зі спеціальності № 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Доктор філософії спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування Освітньо-наукова програма: Фінанси, банківська справа та страхування Degree: Doctor of Philosophy Program Subject Area: 072 Finance, Banking and Insurance Program: Finance, Banking and Insurance
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	Термін навчання 4 роки , обсяг освітньої складової - 32 кредитів ЄКТС
Повна назва закладу вищої освіти,	Національний науковий центр «Інститут аграрної

а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	економіки» Національної академії аграрних наук України, Україна Відділ фінансово-кредитної та податкової політики National Science Center "Institute of Agrarian Economics" of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine Department of Financial, Credit and Tax Policy
Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	–
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ВНЗ-партнера мовою оригіналу (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	–
Наявність акредитації	–
Цикл/рівень програми	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра
Форма навчання	Денна, заочна
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http:// www.iae.org.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі управління та адміністрування за

	спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», здатного до самостійної науково-дослідницької, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі економічної та аграрних наук, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти та дослідницької діяльності в наукових організаціях.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Галузь знань 07 Управління та адміністрування/ Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування / Фінанси, банківська справа та страхування
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Проведення досліджень в галузі управління та адміністрування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ключові слова: економічна наука, історія та теорія фінансів, міжнародні фінанси, публічні фінанси, фінанси підприємств, фінанси домогосподарств, банки, банківська система, грошово-кредитна (монетарна) політика, фінансова стабільність, страхова система, страховий ринок, менеджмент у страхових компаніях, маркетинг у страхуванні, фінансовий ризик-менеджмент, вища освіта, аграрні науки та продовольство.
Особливості програми	Спрямованість на врахування специфічності функціонування та розвитку аграрного сектору, а також організацій які пов'язані та/або здійснюють свою господарську діяльність у ньому.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у ЗВО; в органах державного управління і місцевого самоврядування; в аналітично-

	інформаційних інституціях; дослідницьких наукових закладах, у сфері бізнесу тощо.
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту на здобуття наукового ступеня доктора наук
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здійснюється на основі проблемно-орієнтованого підходу та самонавчання у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, виконання проєктів, консультацій з наставниками, опрацювання літератури в науко-метричних базах Scopus, Web of Science, а також інших сучасних фахових наукових публікацій. У навчальному процесі та при проведенні аспірантом самостійного наукового дослідження використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Організація навчання за програмою припускає академічну мобільність аспіранта, можливість стажування, відряджень тощо на основі відповідних грантів та угод.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, диференційований залік, есе, презентації, усні опитування, комп'ютерні тестування, захист самостійних проєктів, контрольні роботи, проміжні звіти, атестації, захист асистентської педагогічної практики.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницькоінноваційної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.

	<p>ЗК 3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність аналізувати і структурувати рух фінансових активів, формування та використання капіталу, доходів і грошових фондів на макро-, мезо- та мікрорівнях; розробляти механізми та моделі дій щодо вирішення науково-практичних проблем фінансової діяльності економічних суб'єктів.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати механізми грошово-кредитного регулювання, координації податково-бюджетної і монетарної політики загалом та в аграрному секторі зокрема.</p> <p>ФК 3. Здатність оптимізувати доходи і видатки бюджету, систему управління внутрішнім і зовнішнім державним боргом для реалізації соціально-економічної політики держави та децентралізації публічних фінансів.</p> <p>ФК 4. Здатність розробляти механізми реалізації фінансової політики на державному, регіональному, галузевому та корпоративному рівнях..</p> <p>ФК 5. Здатність визначати напрями реструктуризації податкової системи держави, застосовувати інструментарій податкового рахівництва, адміністрування податків, податкового контролю економічних суб'єктів.</p> <p>ФК 6. Здатність аналізувати та структурувати фінансові ринки, оптимізувати інфраструктуру їх складових.</p> <p>ФК 7. Здатність аналізувати, структурувати та визначати напрями реструктуризації страхової</p>

	<p>системи; з'ясувати закономірності та перспективи розвитку діяльності її суб'єктів.</p> <p>ФК 8. Здатність визначати напрями: реструктуризації банківської системи; формування макропруденційної політики та регулювання грошово-кредитного ринку; реалізації центральними банками грошово-кредитної політики.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p style="text-align: center;">Знання</p> <p>ПРН 1. Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.</p> <p>ПРН 2. Ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії.</p> <p>ПРН 3. Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу.</p> <p>ПРН 4. Знати принципи фінансування науково-дослідницької роботи та структуру кошторисів на її виконання, вміння підготувати запит на отримання фінансування, звітну документацію.</p> <p>ПРН 5. Знати процедуру встановлення цінності й якості інформаційних економічних джерел.</p> <p>ПРН 6. Знати методологічні принципи та методи економічного дослідження.</p> <p>ПРН 7. Знати державну мову та, як мінімум, одну з іноземних мов на професійному рівні.</p> <p style="text-align: center;">Уміння</p> <p>ПРН 8. Здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей.</p> <p>ПРН 9. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного</p>

	<p>наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.</p> <p>ПРН 10. Уміння ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі наукової та новаційної діяльності, які призводять до отримання нових знань.</p> <p>ПРН 11. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.</p> <p>ПРН 12. Аналізувати економічні праці та економічну інформацію, виявляючи та пояснюючи дискусійні та мало досліджені питання, а також взаємозв'язки між об'єктами.</p> <p style="text-align: center;">Комунікація</p> <p>ПРН 13. Спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.</p> <p>ПРН 14. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих у фахових вітчизняних виданнях та виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.</p> <p style="text-align: center;">Автономія та відповідальність</p> <p>ПРН 15. Ініціювати новаційні комплексні проекти, лідерство в них та повну автономність під час їх реалізації.</p> <p>ПРН 16. Критично оцінювати сучасні економічні процеси в країні та світі, визначати тенденції глобальних змін.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Реалізація програми забезпечується науковими та науково-педагогічними кадрами, які є штатними співробітниками Інституту, мають наукові ступені та</p>

		вчені звання, високий рівень наукової і професійної активності та відповідають кваліфікації згідно Ліцензійних умов. Викладання навчальних дисциплін «Філософія» та «Фахова іноземна мова» проводиться фахівцями ВНЗ України які працюють в інституті за сумісництвом. Викладання дисциплін англійською мовою проводять науковопедагогічні працівники, що мають щонайменше рівень С1 володіння англійською мовою.	
Освітня компонента	Викладач	Критерії п. 38 Ліцензійних умов	Науковий ступінь, вчене звання
ОК 1. Іноземна мова за професійним спрямуванням	Пилипенко О.П. (німецька мова)	+	Кандидат філологічних наук, доцент
ОК 2. Філософія науки	Бойченко М.І	+	Доктор філософських наук, професор
ОК 3. Методологія наукових досліджень	Росоха В.В	2, 3, 4, 8, 11, 13, 16, 17	Доктор економічних наук, професор
ОК 4. Фінанси, грошовий обіг і кредит	Демяненко М.Я.	1, 2, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 19	Доктор економічних наук, професор, академік НААН
ВБ. 1.1.1. Фінансові інструменти	Радченко О.Д.	1, 3, 8, 11, 12, 19	Кандидат економічних наук, доцент
ВБ. 1.1.2. Бюджетний менеджмент	Стецюк П.А.	1, 3, 7, 8, 11, 12, 19	Доктор економічних наук, професор
ВБ 1.1.3. Інвестиційний аналіз	Лупенко Ю.О.	1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 19, 20	Доктор економічних наук, професор, академік НААН
ВБ 2.1. Банківське кредитування аграрних підприємств	Лазуткіна Л.О.	1, 3, 8, 12	Кандидат економічних наук
ВБ 2.2. Фіскальне регулювання агропромислового сектору економіки	Тулуш Л.Д.	1, 3, 7, 8, 11, 12, 19, 20	Кандидат економічних наук, доцент
ВБ 2.3. Сільськогосподарське страхування	Навроцький С.А.	1, 2, 3, 5, 7, 8, 12, 19	Доктор економічних наук, професор
ВБ 2.4. Фінансовий потенціал аграрних підприємств	Трусова Н.В.	1, 2, 3, 7, 8, 12, 19	Доктор економічних наук, доцент
Специфічні характеристики навчально-методичного забезпечення		Всі освітні компоненти освітньо-наукової програми забезпечені навчальнометодичними матеріалами (робочими програмами, презентаційними	

	<p>матеріалами, посібники, монографії, методичні рекомендації) зміст яких відповідає змісту освітніх компонент та які є у вільному доступі для аспірантів та викладачів. На офіційному веб-сайті Інституту розміщена вся необхідна інформація про освітньо-наукову діяльність, освітньо-наукову програму, правила прийому до аспірантури. Інститут є засновником Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК» та науково-виробничого журналу "Облік і фінанси" який є провідним фаховим виданням з фінансів та обліку для галузей агропромислового виробництва.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>1.Мультимедійний проектор NEC NP216 [3D]; ноутбуки HP Pavilion Laptop Model 15-cw1005ua - 2 шт., ноутбук Acer Aspire N17C4; Sopar Slim настінний з механізмом повернення 95" (1:1) 180 x 180 см., ПК: Intel Celeron (R), Intel(R) Celeron (R), Intel(R) Celeron (R) CPU G1610 2 шт. Багатофункціональний пристрій (принтер, сканер, ксерокс) I-sensys MF 4018, Багатофункціональний пристрій (принтер, сканер, ксерокс Canon MF 3110. Пристрої для друку HP LaserJet 1018 3 шт.</p> <p>2. Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення занять, приладним обладнанням, необхідним для реалізації компонент освітньо-наукової програми, комп'ютерним класом відповідає потребі (100%). Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України, вул. Героїв Оборони, 10; Бібліотека Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», вул. Героїв Оборони, 10.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Програма враховує нормативні вимоги як українського законодавства загалом, так і функціонування аграрного сектору зокрема.</p>

	<p>Статистичні бази даних:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. База даних "Економіка", яка містить основні показники господарської діяльності сільськогосподарських підприємств України за 1986-2016 рр. 2. База даних "Малі підприємства", яка містить основні показники господарської діяльності малих підприємств (фермерських господарств) України (2007-2016 рр). <p>База даних «Бібліотека ІАЕ» (м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10) складається з двох блоків: праці співробітників інституту; надходження до бібліотеки. Блок "Надходження до бібліотеки" містить літературу, яка з'являється у бібліотеці ІАЕ. У блоці "Праці співробітників інституту" знаходяться публікації співробітників. Офіційний сайт Інституту: http://iae.org.ua/</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх кількості у розмірі, що не перевищує 20 % від загального обсягу освітньої складової. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.</p> <p>Кожен здобувач вищої освіти ННЦ «ІАЕ» має можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО - партнерах (в межах науково-освітнього консорціуму) окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Визнання кредитної мобільності здійснюється на основі таких документів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – каталог дисципліни; – угода про навчання; – академічна довідка; – сертифікат про навчальну практику.

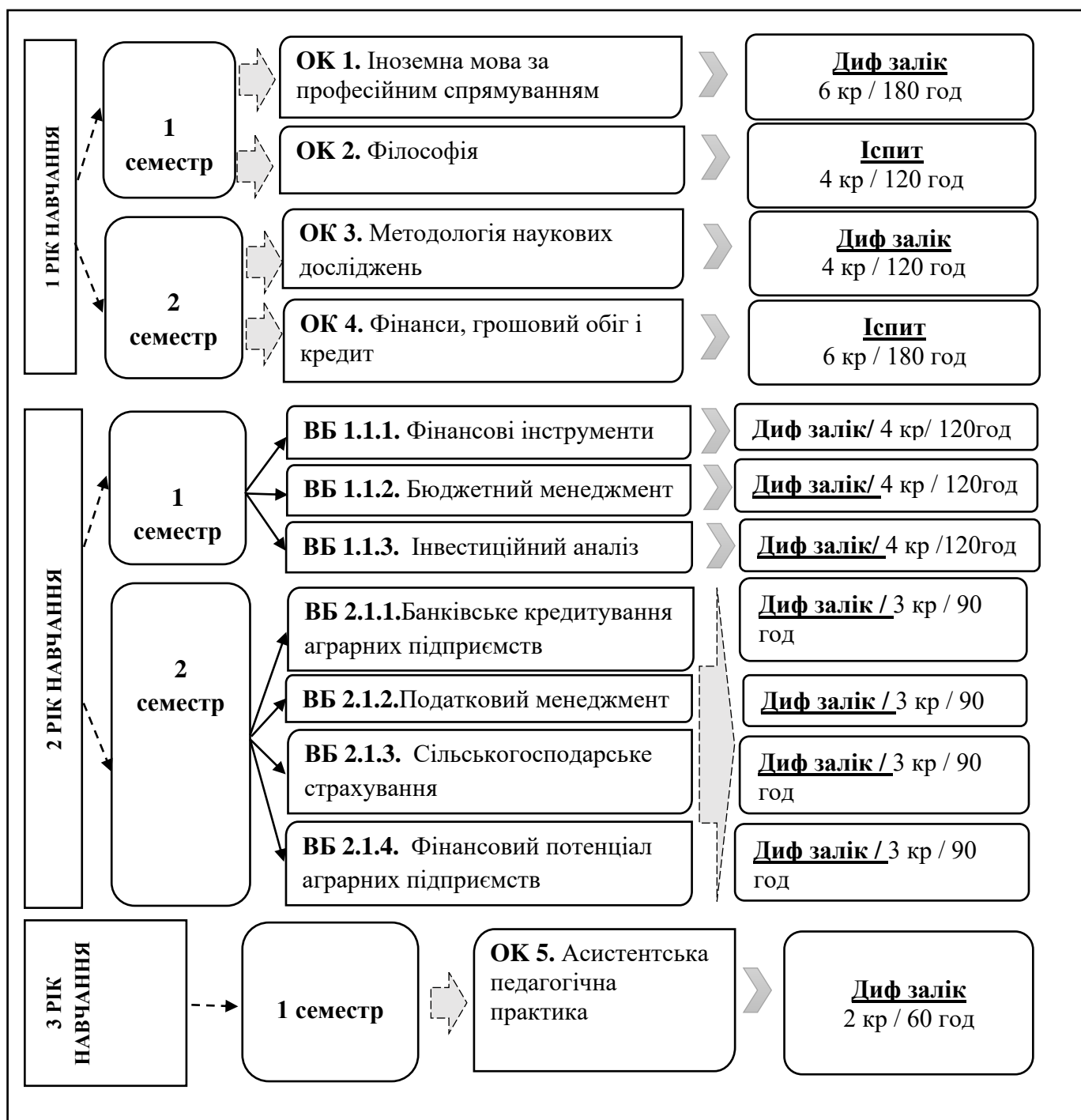
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі укладених угод про міжнародну академічну мобільність, наукову, освітню та творчу співпрацю між вузами та науковими установами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних громадян здійснюється на загальних підставах.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОНП

Код н/д	Блоки компонент освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, педагогічна практика, дисертаційна робота доктора філософії)	Кредитів ЄКТС	Форма контролю	Рік навчання
Блок обов'язкових компонент				
Цикл компонент загальної підготовки				
ОК 1.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	іспит	I
ОК 2.	Філософія	4	іспит	I
ОК 3.	Методологія наукових досліджень	4	залік	I
Сума кредитів ЄКТС		14		
Цикл компонент професійної підготовки				
ОК 4.	Фінанси, грошовий обіг і кредит	6	іспит	I
ОК 5.	Асистентська педагогічна практика	2	залік	III
Сума кредитів ЄКТС		8		
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		22		
Блок дисциплін за вибором аспіранта (вказати назву дисципліни з навчального плану за вибором, прописати кількість кредитів ЄКТС)				
ВБ 1.1.	Перелік №1 (1 дисципліна з переліку)	4	залік	II
ВБ 1.1.1	Фінансові інструменти	4	залік	II
ВБ 1.1.2	Бюджетний менеджмент	4	залік	II
ВБ 1.1.3	Інвестиційний аналіз	4	залік	II
ВБ 2.1.	Перелік №2 (2 дисципліни з переліку)	6	залік	II
ВБ 2.1.1	Банківське кредитування аграрних підприємств	3	залік	II
ВБ 2.1.2	Податковий менеджмент	3	залік	II
ВБ 2.1.3	Сільськогосподарське страхування	3	залік	II
ВБ 2.1.4	Фінансовий потенціал аграрних підприємств	3	залік	II
Загальний обсяг вибірових компонент:		10		
Загальний обсяг освітньо-наукової програми:		32		

2.2. Структурно -логічна схема ОНП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підсумкова атестація випускників освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється відповідно до встановленого на законодавчому рівні Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти.

Рівень здобутих аспірантом (здобувачем) компетентностей, визначених Національною рамкою кваліфікації, здійснюється за результатами виконання усіх вимог освітньо-наукової програми, яка передбачає набуття глибоких знань із спеціальності; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями; набуття універсальних навичок дослідника та мовних компетентностей.

Протягом строку навчання в аспірантурі здобувач зобов'язаний виконати усі вимоги освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки докторів філософії в аспірантурі за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», яка включає набуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей; розв'язання комплексних проблем у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності; оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та / або практичне значення і захистити дисертацію.

Оцінка рівня здобутих аспірантом під час навчання на освітньо-науковій програмі професійних знань, умінь та навичок відбувається шляхом обговорення на фаховому міжкафедральному семінарі результатів проведеного самостійного наукового дослідження, яке оформлено та представлено у вигляді дисертації відповідно до встановлених вимог до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі управління та

адміністрування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Підсумковий контроль за освітньою складовою передбачає здачу іспитів та диференційованих заліків за обов'язковими і вибірковими компонентами, що свідчить про успішне виконання навчального плану.

Державна атестація освітньої складової освітньо-наукової програми здійснюється шляхом складання кваліфікаційних екзаменів з дисциплін загальної та професійної підготовки перед комісією, склад якої затверджується директором інституту.

Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі завершується наданням висновку експертів про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників) у формі висновку. Обговорення результатів проведеного самостійного наукового дослідження здобувача, яке оформлено та представлено у вигляді дисертації (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях) відповідно до встановлених вимог до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань управління та адміністрування за спеціальністю 072 відбувається на фаховому науковометодичному семінарі за попереднім рецензуванням (експертиза) та складанням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях), а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному вебсайті інституту відповідно до законодавства.

Умови щодо недопущення академічного плагіату. До захисту допускається дисертація, виконана здобувачем ступеня доктора філософії самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії. Виявлення фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у захищеній здобувачем дисертації є підставою для скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження йому ступеня доктора філософії та видачу відповідного диплома.

У разі встановлення відповідно до законодавства у кваліфікаційній роботі здобувача ступеня доктора філософії фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та/або порушення встановленої законодавством процедури захисту дисертації рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії скасовується науковою установою, в якій вона була утворена, або Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Якщо у захищеній здобувачем ступеня доктора філософії дисертації встановлено відповідно до законодавства факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, його науковий керівник позбавляється права участі у підготовці та атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки, голова та члени разової спеціалізованої вченої ради, в якій відбувся захист цієї дисертації, та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки на дисертацію, позбавляються права участі в атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки, а наукова установа позбавляється права утворювати разову спеціалізовану вчену раду за відповідною спеціальністю

строком на один рік, крім випадку скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради науковою установою.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5
ЗК 1		+	+		
ЗК 2	+				+
ЗК 3			+		
ЗК 4				+	
ЗК 5		+		+	+
ЗК 6	+				
ФК 1	+	+	+	+	+
ФК 2		+	+	+	+
ФК 3				+	
ФК 4				+	
ФК 5				+	
ФК 6	+			+	
ФК 7				+	
ФК 8				+	

**5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИБІРКОВИМ КОМПОНЕНТАМ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4
ЗК 1			+				
ЗК 2	+	+					
ЗК 3							
ЗК 4				+	+	+	+
ЗК 5							
ЗК 6							
ФК 1	+	+	+	+		+	+
ФК 2		+		+	+		
ФК 3		+			+		
ФК 4		+			+		
ФК 5	+				+		
ФК 6			+	+		+	+
ФК 7	+		+			+	
ФК 8	+		+	+		+	

**6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРН ВІДПОВІДНИМИ
КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5
ПРН 1		+	+	+	+
ПРН 2			+		
ПРН 3			+		+
ПРН 4			+		
ПРН 5		+		+	
ПРН 6			+		+
ПРН 7	+				
ПРН 8		+	+	+	
ПРН 9			+	+	
ПРН 10	+		+	+	
ПРН 11			+	+	+
ПРН 12		+	+	+	
ПРН 13	+				+
ПРН 14	+		+		
ПРН 15	+		+		+
ПРН 16		+	+	+	

7. Загальні вимоги до наукової складової освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань «Управління і адміністрування», результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану.

У якості обов'язкової форми та виду звітності виступає щорічний звіт здобувача освітньо-наукового ступеня.

Результативність науково-дослідної роботи щорічно оцінюється за кількістю фахових публікацій та актів впровадження отриманих результатів (у вигляді рекомендацій, виступів на конференціях, патентів тощо). По закінченню наукової роботи аспірант повинен підготувати і на засіданні відділу провести апробацію дисертаційної роботи у формі презентації.

Моніторинг якості освіти та наукової діяльності, а також ступеня виконання аспірантами основних завдань індивідуального плану згідно положень освітньонаукової програми здійснюється на підставі результатів: поточного та підсумкового контролю навчальної складової програми; піврічних та річних звітів аспірантів з науково-дослідної роботи на засіданнях відповідних відділів і Вченої ради ННЦ «Інститут аграрної економіки».

Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» затверджено вченою радою ННЦ «ІАЕ» протокол №10 від 21 жовтня 2020 р. (http://www.iae.org.ua/images/iae/aspirantura/polozhennia_yakist.pdf).

8. НОРМАТИВНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

8.1. Офіційні документи:

1. ESG URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-educationtraining-2013.pdf>.
4. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Класифікатор професій (КП) станом на 01.10.2015 р. URL:<http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx>.
6. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД 009:2010 URL:<http://dtk.com.ua/show/0sid0177.html>.
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3 [URL: <http://mon.gov.ua>].
8. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
9. Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003- 2010: наказ Мінекономрозвитку України від 02.09.2015 р. № 1084 URL: <http://buhgalter911.com/ShowArticle.aspx?a=272508>.
10. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.
11. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
12. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>.
13. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти

(наукових установах)" від 23 березня 2016 р. №261 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>).

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 р. № 758 «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15#Text>).

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. N 567 «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF>).

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2013 р. N 346 «Про затвердження Методики розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта» (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/346-2013-%D0%BF/print1363684968945678>).

17. Права та обов'язки аспірантів (Атестаційний вісник №5, 2012 р.) (<http://www.iae.org.ua/images/iae/novyny/pravaaspirantiv.pdf>).

18. Положення про спеціалізовану вчену раду (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1059 від 14.09.2011) (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1170-11/print1354893729119324>).

8.2. Основні рекомендовані інформаційні джерела вивчення дисциплін:

1. *Азаренкова Г.М.* Фінансові потоки в системі економічних відносин: монографія. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2006. 328 с.
2. *Алексійчук В.М.* Гроші та кредит в системі відтворення АПК : монографія. Київ : ІАЕ, 1999. 383 с.
3. *Алєскєрова Ю.В.* Розвиток сільськогосподарського страхування: теорія, методологія, практика : монографія. Вінниця : ФОП Рогальська І.О., 2015. 370 с.
4. *Бабіченко В.* Корпоративні фінанси: сучасна парадигма розвитку : монографія. Київ: ВД «Виниченко», 2014. 552 с.
5. *Базилевич В. Д.* Страхова справа : монографія / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. 6-те вид., Київ: Знання, 2008. 351 с.
6. *Бакаєв О.О.* Економіко-математичні моделі економічного зростання: монографія / О.О. Бакаєв, В.І. Гриценко, Л.І. Бажан, Л.О. Бакаєв, К. А. Бобер. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2005. 189 с.
7. Банківське кредитування аграрного виробництва : монографія / П.К. Бечко, Т.П. Герасімова. Умань : Видавничо-поліграфічний центр "Візаві" (Видавець "Сочінський)", 2013. 189 с.
8. *Барановський О. І.* Філософія безпеки : монографія : у 2 т. Київ : УБС НБУ, 2014. Т. 1 : Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. 831с.
9. *Боронос В.Г.* Методологічні засади управління фінансовим потенціалом території: монографія. Суми : Сумський державний університет, 2011 . 310 с.
10. *Буряк П.Ю.* Фінансове забезпечення розвитку підприємництва: Монографія / Інститут регіональних досліджень НАН України. Львів : Вид-во ЛДФЕІ Мінфіну України, 2000. 246 с.

11. *Буряченко А.Є.* Фінансовий потенціал регіонального розвитку : монографія. Київ: КНЕУ, 2013. 342 с.
12. *Ванькович Д.В.* Теоретико-методологічні засади та механізм реалізації фінансової політики в Україні : монографія. Львів : Міські інформаційні системи, 2014. 348 с.
13. *Васильців Т.Г.* Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : [монографія] / Васильців Т.Г., Волошин В.І., Бойкевич О.Р., Каркавчук В. В. [за ред. Т.Г. Васильціва]. Львів : Арал, 2012. 386 с.
14. *Верченко П.І.* Багатокритеріальність і динаміка економічного ризику (моделі та методи) : монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 272 с.
15. *Войтюк А.В.* Іпотечне кредитування агроформувань: теорія та практика. монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2012. 168 с.
16. *Гривківська О.В.* Забезпечення фінансової безпеки сільського господарства : монографія. Тернопіль : Астон, 2012. 340 с.
17. *Гудзь О.Є.* Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2007. 578 с.
18. *Гудзь О.Є.* Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: [монографія]. Київ : ННЦ ІАЕ, 2007. 578 с.
19. *Даниленко А.І.* Фінансово-кредитні методи державного регулювання економіки : монографія / А. І. Даниленко, О.І. Береславська, М.І. Савлук та ін. ; за ред. А.І. Даниленка ; Ін-т економіки НАН України. Київ, 2003. 416 с.
20. *Дем'яненко М.Я.* Оцінка кредитоспроможності агроформувань (теорія та практика) : монографія / М. Я. Дем'яненко та ін. Київ : ННЦ ІАЕ, 2008. 302 с.
21. *Дем'яненко М.Я.* Вплив фінансових факторів на формування доходності аграрних формувань. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси.* 2009. Вип. 6(1). С. 33-38.
22. *Дем'яненко М.Я.* Кредитний фактор сталого розвитку аграрного сектору України. *Економіка АПК.* 2014. № 11. С. 5-14.
23. *Дем'яненко М.Я.* Методичні рекомендації з кредитного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників. *Облік і фінанси АПК.* 2006. №12. С.4-29.
24. *Дем'яненко М.Я.* Механізми банківського кредитування в аграрній сфері. *Економіка АПК.* 2014. № 3. С. 135-136.
25. *Дем'яненко М.Я.* Національна система державної підтримки аграрного сектору в умовах членства України в СОТ. *Облік і фінанси АПК.* 2008. № 3. С.11-15.
26. *Дем'яненко М.Я.* Особливості фінансових відносин в аграрному секторі економіки. *Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси,* 2012. №6. С.323-328.
27. *Дем'яненко М.Я.* Проблемні питання державної політики фінансової підтримки сільського господарства. *Економіка АПК.* 2011. № 7. С.67-72.
28. *Дем'яненко М.Я., Гришова І.Ю.* Теоретико-методологічні аспекти розвитку концепції фінансово-економічного захисту підприємств в аграрній сфері. *Ukraine – EU. Modern technology, business and law.* Košice, Slovakia. 2015. С. 107-109.
29. *Дем'яненко М.Я., Гудзь О.Є., Навроцький С.А.* Методичні рекомендації по страхуванню сільськогосподарських культур з державною підтримкою. Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. 42 с.
30. *Дем'яненко М.Я., Зуєва О.І.* Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств України: теорія і практика: монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2010. 190 с.
31. *Дем'яненко М.Я., Іванина Ф.В.* Державна підтримка як фактор забезпечення конкурентоспроможного аграрного виробництва. *Економіка АПК.* 2009. №9. С.3-9.
32. *Дем'яненко М.Я., Саблук П.Т., Скупий В.М.* Державна політика фінансової підтримки розвитку аграрного сектору АПК: монографія. за ред. М. Я. Дем'яненка. Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. 372 с.
33. *Дем'яненко М.Я., Шолойко А.С.* Державне фінансування аграрного сектору АПК (моніторинг бюджетних програм за 2002–2013 роки). Київ : ННЦ ІАЕ, 2013. 42 с.

34. Державна підтримка агросфери: еволюція, проблеми : [монографія] / О.М. Бородіна, М.Г. Бетлій, Н.М. Головченко та ін. Київ, 2008. 264 с.
35. Державна політика стабілізації фінансів підприємств : монографія / А.І.Даниленко, В.В. Зимовець, О.М. Кошик та ін. ; за ред. А.І. Даниленка ; НАН України. Ін-т екон. та прогнозів. Київ, 2011. 452 с.
36. *Диба М. І.* Фінансове забезпечення інноваційного розвитку України: монографія / [М.І. Диба, О.М. Юркевич, Т.В. Майорова, І.В. Власова та ін.] ; за ред. д.е.н., проф. М.І. Диби і к.е.н., доц. О.М. Юркевич. Київ : КНЕУ, 2013. 425с.
37. *Жидяк О.Р.* Фінансові складові розвитку аграрної сфери: механізми та важелі : монографія. Київ : Нац. наук. центр «Ін-т аграр. економіки», 2013. 376 с.
38. *Зеліско І.М.* Управління фінансовими ресурсами аграрно-промислових компаній: монографія. Київ : Компринт, 2014. 420 с.
39. Інтеграційні процеси на фінансовому ринку України: монографія / за заг. редакцією д-ра екон. наук А.О. Єпіфанова, д-ра екон. наук І.О.Школьник і д-ра екон. наук Ф. Павелки. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. 258 с.
40. *Калашнікова Т.В.* Удосконалення державної підтримки аграрних підприємств України в умовах глобалізації : монографія; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2014. 279 с.
41. *Коваленко Ю.М.* Інституціоналізація фінансового сектору економіки: монографія; Національний університет ДПС України. Ірпінь, 2013. 608 с.
42. *Корнєєв В. В.* Фінансові посередники як інститути розвитку: монографія / В.В. Корнєєв. Київ : Основа, 2007. 192 с.
43. Кредитне фінансування в інноватизації виробництва: теорія та досвід: монографія / [Ю.О. Гернего, О.М. Диба, Є.А. Поліщук.] / за заг. ред. д. е. н., проф. Диби М.І. Київ : КНЕУ, 2016. 536 с.
44. *Кушнір І.В.* Фінансово-кредитне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України: [монографія]. Миколаїв : Миколаївська обласна друкарня, 2011. 122 с.
45. *Лазаршина І.Д.* Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: монографія. Рівне : НУВГП, 2005. 369 с.
46. *Лахтіонова Л.А.* Аналіз фінансової стійкості суб'єктів підприємницької діяльності: Монографія / Л.А. Лахтіонова. Київ : КНЕУ, 2011. 880 с.
47. *Лупенко Ю.О., Стецюк П.А., Войтюк А.В.* Вітчизняний та зарубіжний досвід земельно-іпотечного кредитування. Київ : ННЦ ІАЕ, 2015. 66 с.
48. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств. Мінфін України; Наказ, Методика від 14.02.2006 № 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06>
49. Мікрострахування в Україні: бути чи не бути? : монографія / Л. В.Шірінян, А. С. Шірінян. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю. А., 2012. 208 с.
50. *Молдован О.О.* Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ : монографія. Київ : НІСД, 2011. 380 с.
51. *Мостовий Г.І.* Агробізнес : державне регулювання: монографія. Харків : Основа, 2002. 300 с.
52. *Навроцький С.А., Петлін І.В.* Система фінансового регулювання доходів домогосподарств у сучасних умовах *Фінансовий простір*. 2013. № 3. С. 48-52.
53. *Навроцький С.А.* Концептуальні засади створення національної системи страхування сільськогосподарських ризиків *Наука й економіка*. Хмельницький: ХЕУ, 2008. Вип. 2. С 292-298.
54. *Навроцький С.А.* Концепція розвитку страхової системи сільського господарства з державною підтримкою в Україні *Наука й економіка*. Хмельницький : ХЕУ, 2012. Вип. 2. С. 98-109.
55. *Навроцький С.А.* Оптимізація витрат на сільськогосподарське страхування при застосуванні франшизи. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит*. Суми : Довкілля, 2008. №2. С.150-157.

56. *Навроцький С.А.* Перспективи і тенденції розвитку страхування сільськогосподарських культур в Україні. *Збірник наук. праць Подільського державної аграрно-технічного університету*/ За ред. М.І. Бахмата. Кам'янець–Подільський: ПДАТУ, 2009. Вип. 17, том 2. С. 671-675.
57. *Навроцький С.А.* Система сільськогосподарського страхування *Економічні науки. Серія: "Облік і фінанси"*. Збір. наук. праць Луцького НТУ. Луцьк, 2012. Випуск 9 (33). Ч. 2. С. 458-472.
58. *Навроцький С.А.* Сільськогосподарське страхування в контексті продовольчої безпеки. *Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету*. Кам'янець–Подільський, 2006. Вип. 14, том 2. С. 126-134.
59. *Навроцький С.А.* Сільськогосподарське страхування: теорія, тенденції та протиріччя. *Право, економіка, управління. Зб. наук. Праць Університетські наукові записки*. Хмельницький: ХУУП, 2006. Вип.3 С.38-47.
60. *Навроцький С.А.* Соціально-економічні аспекти страхування в АПК: [монографія]. Суми : Довкілля, 2004. 316 с.
61. *Навроцький С.А.* Стан та тенденції розвитку сільськогосподарського страхування. *Наука й економіка*. Хмельницький: ХЕУ, 2012. Вип. 1. С. 61-69.
62. *Навроцький С.А.* Страховий захист врожайності за експериментальним розрахунком Монте Карло. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит*. Суми : Довкілля, 2006. №1. С.77-83.
63. *Навроцький С.А.* Страховий захист фермерів від ризику зниження урожайності. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2005. №13. С. 18-22.
64. *Навроцький С.А.* Страховий захист як метод зниження виробничо-господарських ризиків. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит*. Суми : Довкілля, 2007. №1 С.41-50.
65. *Навроцький С.А.* Страхування як самостійна економічна категорія відтворення. *Економіка АПК*. 2006. №9. С. 37-44.
66. *Навроцький С.А., Гривківська О.В.* Сільськогосподарське страхування: тенденції та протиріччя. *Економіка і управління*. 2015. № 1(65). С. 27-36.
67. Науково-методичне забезпечення формування та реалізації фінансової політики підприємства. / Гудзь О.Є., Стецюк П.А., Навроцький С.А., Алексійчук В.М. *Облік і фінанси*. 2013. № 2. С. 69-86.
68. *Непочатенко, О.О.* Організаційно–економічні механізми кредитування аграрних підприємств : монографія. Умань : УВПІ 2007. 456 с.
69. Непряме оподаткування сільськогосподарських товаровиробників / П. А. Лайко, С. О. Осадчий. Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2005. 186 с.
70. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: [моногр.] / [Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А., Копчак Ю.С.]. Харків : ВД «Інжек». 2003. 144 с.
71. *Паєнтко Т.В.* Інституціоналізація фіскального регулювання фінансових потоків: монографія. Київ : «ДКС Центр», 2013. 294 с.
72. *Пасічник Ю.В.* Бюджетний потенціал економічного зростання в Україні : монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2005. 642 с.
73. *Пластун О.Л.* Прогнозування фінансових ринків: сучасні концепції та нові підходи : монографія. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. 401 с .
74. Податкове регулювання підприємницької діяльності. П.А. Лайко, Р.П. Жарко. Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2007. 254 с.
75. *Прокопенко Н.С.* Податкові механізми регулювання аграрного сектору : [монографія]. Київ : ПК ДСЗУ, 2011. 548 с.
76. *Радченко О.Д.* Вибір бюджетної політики аграрного сектору в умовах системних ризиків. *Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки. Міжнародний збірник наукових праць*. Випуск 2. / відпов. Ред. І.Б. Садовська. Луцьк. 2014. С. 263-265.

77. Радченко О.Д. Вплив аграрного бюджету України на фінансовий стан сільгоспвиробників. *Міжнародний науковий журнал «Економічний дискурс»*. Випуск 1. 2016, С. 100-111.
78. Радченко О.Д. Досвід бюджетного фінансування сільського господарства на прикладі країн Прибалтики. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації : міжнародний збірник наукових праць*. Випуск 2 (м. Кам'янець-Подільський) /відпов. ред. Н.В. Семенишена. Тернопіль : Крок, 2014. С. 232-236.
79. Радченко О.Д. Інститут державної підтримки малих підприємств у сільському господарстві. *Економіка АПК*. 2011. № 11. С. 60-66.
80. Радченко О.Д. Основи фінансового аналізу за даними спрощеної звітності фермерських господарств. *Облік і фінанси АПК*. 2008. №4. С.98-102.
81. Радченко О.Д. Складові системи фінансових відносин малих сільськогосподарських підприємств. *Економіка АПК*. 2011. № 2. С. 63-66.
82. Радченко О.Д., Ланова М.І. Бюджетна підтримка формування фінансових ресурсів підприємств АПК. *Економіка АПК*. 2012. № 7. С. 69-75.
83. Рекуненко І.І. Інфраструктура фінансового ринку України: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 411с.
84. Синчак В. П. Система оподаткування у сільському господарстві України: теорія, методологія та практика : монографія. Хмельницький : вид-во ХУУП, 2008. 476 с.
85. Стецюк П.А., Гудзь О.Є., Войтюк А.В. Трансформація матриці банківського кредитування сільськогосподарських підприємств. *Економіка АПК*. 2013. № 12. С. 49-55.
86. Стецюк П.А. Стратегія і тактика управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств: монографія. Київ : ННЦ ІАЕ, 2009. 370 с.
87. Стратегія і тактика управління капіталом акціонерних підприємств в агропромисловому виробництві : монографія / П.А. Лайко, А.Г. Борщ, О.Г. Борщ ; за ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. УААН П.А. Лайка. Київ : ННЦ "Ін-т аграр. економіки", 2010. 252 с.
88. Страхування природно-кліматичних ризиків у рослинництві: монографія / П.А. Лайко, С.Д. Пушак. Київ : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2009. 320 с.
89. Танклевська Н.С. Фінансова політика сталого розвитку аграрних підприємств України: теорія, методологія, практика : монографія. Харків: Айлант, 2010. 345 с.
90. Тулуш Л.Д. Моделі та механізми оподаткування ПДВ поставок сільськогосподарської продукції. *Економіка АПК*. 2011. №1. С. 101-109.
91. Тулуш Л.Д. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / Колектив авторів [заг. ред. М.Я. Азаров]. Київ : Міністерство фінансів України, 2010. Т.3. С. 401-428.
92. Тулуш Л.Д. Непряма фінансова підтримка розвитку агропромислового виробництва через податкові механізми / В кн.: Організаційно-економічна модернізація аграрної сфери : Наукове видання. Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. С. 203-212.
93. Тулуш Л.Д. Податкові важелі та механізми стимулювання інновацій. *Фінанси України*. 2006. № 4. С. 62-70.
94. Тулуш Л.Д. Прокопчук О.Т. Оцінка механізму виплати дотацій переробними підприємствами за рахунок коштів ПДВ. *Економіка АПК*. 2009. №11. С. 56-61.
95. Тулуш Л.Д. Рудая М.І. Адміністрування податку на додану вартість у сфері агропромислового виробництва. *Світ фінансів*. 2011. № 1. С. 125-130.
96. Тулуш Л.Д. Формування інструментарію прямого оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. *Облік і фінанси АПК*. 2010. №1. С. 125-131.
97. Тулуш Л.Д. Формування механізму оподаткування доходів від ведення особистого селянського господарства. *Науковий вісник національного університету ДПС України (Економіка, право)*, 2010. №1 (48). С. 144-151.
98. Тулуш Л.Д. Функціонування податку на додану вартість у сфері агропромислового виробництва : монографія / Л.Д. Тулуш, О.Т. Прокопчук. Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. 280 с.

99. Тулуш Л.Д., Проніна В.І., Сеперович Н.В. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників: стан та перспективи розвитку. Львів : НВФ «Українські технології», 2009. 296 с.
100. Тулуш Л.Д., Радченко О.Д. Стратегічні напрями бюджетного регулювання розвитку агропромислового виробництва в Україні. *Економіка АПК*. 2012. №10. С. 81-89.
101. Удосконалення фінансового механізму системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів : монографія / Т. А. Говорушко, В. П. Мартиненко, А. В. Сілакова, І. П. Ситник та ін. Львів : «Магнолія 2006», 2015. 264 с.
102. Фінанси в період реформування агропромислового виробництва [Текст] / В.М. Алексійчук [та ін.] ; ред. М. Я. Дем'яненко. Київ : ІАЕ УААН, 2002. 645 с.
103. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія / за заг. редакцією д-ра екон. наук, проф. А.О. Єпіфанова. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.
104. Фінансові важелі подолання бідності в Україні: моногр. / О.П. Кириленко, І.І. Білоус, Б. С. Малиняк та ін.; за ред. О. П. Кириленко. –Тернопіль: ТНЕУ, 2010. 430 с.
105. Хмелярчук М. І. Кредитний механізм стимулювання соціально-економічного розвитку: теорія, методологія, практика : монографія / М. І. Хмелярчук ; Нац. Банк України, Ун-т банк. справи. Київ : УБС НБУ, 2014. 395 с.
106. Швець І.Ю., Швець Ю.Ю. Формування системи інфраструктури ринку. Саки : «ПП Підприємство Фенікс», 2012. 236 с.
107. Школьник І.О. Фінансовий ринок України: сучасний стан та стратегія розвитку: моногр. Суми : ВВП «Мрія-1» ЛТД, УАБС НБУ, 2008. 348 с.
108. Agricultural Finance and Credit Infrastructure in Transition Economies // Proceedings of OECD. Expert Meeting. 2012. February.
109. Allen, F. (2001). *Comparing financial systems: a survey* / F. Allen, D. Gale. –Philadelphia: University of Pennsylvania Wharton School.
110. Aronsson, T., Karl-Gustaf, L. (2007). *Welfare Theory: History and Modern Results*, Swedeh. Department of Economics Umea University.
111. Baskaran, T. Fiscal decentralization, ideology and the size of the public sector. Accessed 09 April, 2011. Access mode. <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/30188>.
112. Beck, T., Demirguc-Kunt, A., & Levine, R. (2009). *Financial Institutions and Markets Across Countries and over Time: Data and Analysis World Bank Policy Research Working Paper, 4943*, 46 p.
113. Boot, A. (Autumn, 1997). Financial system architecture / Arnoud W.A. Boot, Anjan V. Thakor. *Review of Financial Studies, Vol. 10, №3* p. 693-733.
114. Calvo, G., & Frenkel, J. (2011). Credit Markets, Credibility and Economic Transformation. *Journal of Economic Perspectives*, pp.139–148.
115. Carey, D., & Rabesona, J. (2002). Tax ratios on labour and capital income and consumption. *OECD, Economic studies*, 35, pp. 129–174.
116. Christoph, G. Rösch. (2012). *Market Liquidity: An empirical analysis of the impact of the financial crisis, ownership structures and insider trading/* Doktors der Wirtschaftswissenschaften genehmigten Dissertation. Technische Universität München.
117. Cichon, M.; Scholz, W.; van de Meerendonk, A.; Hagemejer, K.;Bertranou, F.; & Plamondon, P. (2004). *Financing social protection. Quantitative Methods in Social Protection Series Geneva, International Labour Office*. International Social Security Association.
118. Feld, L.P. & Frey, B.S. (2002). *The Tax Authority and the Taxpayer: An Exploratory Analysis*. Discussion Paper, University of Zurich.
119. Feld, L.P. & Schneider, F. (2010). Survey on the Shadow Economy and Undeclared Earnings in OECD. *Countries, German Economic Review, 11/2*, pp. 109-149.
120. Gine, X., & Yang, D. (2007). *Insurance, Credit, and Technology Adoption: Field Experimental Evidence from Malawi, Policy Research*. Working Paper Series 4425, The World Bank.

121. Hansson, P. & Henrekson, M. (1994). A New Framework for Testing the Effect of Government Spending on Growth and Productivity. *Public Choice* 8, pp. 381-401.
122. Hartmann, P., Maddaloni, A., & Manganelli, S. (2003). The Euro Area Financial System: Structure, Integration and Policy Initiatives. *Working paper, 230*, 55 p.
123. Helfert, Erich A. (2012). *Techniques of Financial Analysis: A Practical Guide to Measuring Business Performance*. McGraw-Hill.
124. Kirchler, E. (2007). *The Economic Psychology of Tax Behaviour*. Cambridge (UK) University Press, Cambridge.
125. Lester, A. Digman (1999). *Strategic Management: Concepts, Process, Decisions. th ed.*, Dame Publication INC.
126. Levine, R. (2005). Finance and Growth: *Theory, Evidence, and Mechanisms. The Handbook of Economic Growth* / R. Levine, P. Aghion, S. Durlauf. Amsterdam : North Holland.
127. Liu, P. (2014). *Impacts of foreign agricultural investment on developing countries: evidence from case studies* [Electronic resource] / Pascal Liu // Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome. Access mode: <http://www.fao.org/3/a-i3900e.pdf>.
128. Mendoza, E.G., Razin, A., & Tesar, L.L. (1994). *Effective tax rates in macroeconomics: cross-country estimates of tax rates on factor incomes and consumption*. Cambridge, NBER, Working Paper.
129. Meyers, M. (2005). *Refocusing Agricultural and Rural Development Policies in Ukraine: Action Plan for the Road Ahead* / M.Meyers, S.Demyanenko, S.Zorya. Kyiv : KNEU.
130. Mille,r J. Corey, & Keith, H. Coble. (2008). An International Comparison of the Effects of Government Agricultural Support on Food Budget Shares. *Journal of Agricultural and Applied Economics*, 40, 2, 551-558.
131. Mishkin, F.S., & Serletis, A. (2010). *The economics of money, banking and financial markets. 4th Canadian ed.* Toronto: Pearson Education Canada, 784 p.
132. Moshenskyi, S. (2008). *History of the Weksel (Bill of Exchange and Promissory Note)*. New York: Xlibris.
133. Munn, G.G., Garcia, F.L., & Woelfel, C.J. (1993). *Encyclopedia of Banking & Finance* / Ninth Edition. Chicago, Illinois; Cambridge, England: BP Company, Probus.
134. Ratnovski, L. (2007). *Public Financial Institutions in Developed Countries Organization and Oversight* : [IMF Working Paper] / Lev Ratnovski and Aditya Narain. Washington : IMF.
135. *Report of the High Level Expert Group on SME and infrastructure financing*. (2013). *High Level Expert Group (HLEG), 11 December XIV*.
136. *Restoring financing and growth to Europe's SMEs* (2013). Bain & Company, Inc. and the Institute of International Finance.
137. Schmidt, R. (2006). Financial Systems Importance, Differences and Convergence / R. Schmidt, A. Hryckiewicz; Institute for Monetary and Financial Stability. *Working Paper Series, 4*, 32.
138. Steven, R. (2014). *Entrepreneurial Finance: Finance and Business Strategies for the Serious Entrepreneur*. New Jersey: RR Donnelley.